

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 k., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. — Egyes szám ára 12 fillér
— Megjelenik minden vasárnap és esztörtökön —

Huszonyolcadik évfolyam.

Szerkesztőség: Zombor, Zarándok-utca 7-ik szám
Nyilvtér sora 30 fillér — Telefon 58-ik szám
— Hirdetések Árszabály szerint számlitlanak —

Felhívás

Zombor sz. kir. város nőegyesületeinek elnöknőiehez!

A háború réme itt leselkedik a hátunk mögött. Tavaszodik s a tavasz verőfény nem a természet virágait fakasztja, hanem öldöklő szerszámokra veti sugarait. A békességes élet megakadni készül. Hosszú esztendő eredményes munkáját fenyegeti veszély, hogy a megelégedett boldogság végtelen romjain csinalódjék egy kis darab történelem. Milliók fájdalmas sóhaja lesi türelmetlenül, mit hoz a holnap. Anyák remegnek szívzorongva gyermekeikért, feleségek a férjért, gyermekek az apáért! A kétség és a remény mindeniknek a lelkében ott vívja tusáját. Rettegve várja mindenik, mikor kondúl meg a vészharang, avagy megjelenik-e pálmájával a béke anyyala?

A háború első fecskéi itt vannak. Az első tartalékosok talán már útban is lesznek a határ felé. Öreg, tehetetlen szülők, gyöngye feleségek, apró csiptnyi gyermekek maradtak utánuk támasz nélkül. Ki keresi meg ezeknek a mindennapi kenyeret? Ki törli le azokról a nyomor könnyeit?

Hölgyeim! Önök meghallják a panaszos sóhajokat, hiszen az asszonyi lélek érzékeny membrónját sokkal kisebb emberi nyomrúság is rezgésbe hozza! Önök a jótékonyág terén csodákat tudnak művelni. Most íme, itt a szomorú alkalom, hogy az Önök charitatív tevékenysége az eddiginél fokozottabban terjeszkedjék a mi nehéz kérésűeknek kielét társadalmunkra.

Napról napra közelebb a veszély s a nyomornak kitelt családok száma előreláthatólag növekedni fog! Gyors cselekvésre van tehát szükség.

Arra akarjuk ennél fogva kérni a zombori nőegyesületek igen tisztelt elnöknőit, sziveskedjenek már e hó 28-án délelőtt a városháza kistermében összejönni. Alakítsák ott meg a segítő akció központi irodáját, amelyben naponta egy-egy hölgy teljesítene

meghatározott órákban naponta szolgálatot. Ennek a központi irodának az volna a célja, hogy a behívott tartalékosok visszaradrt elhagyottai ott bejelenések a neveiket, a lakásukat, a családtagok számát. Az inspekción hölgy az ilyen jelentkezéseket tudomásul venne, följegyezné s naponta a városháza fekete táblájára kifüggesztené, hogy mindenki tudomásul vesse, hol kopogtatott a szükség. Hisszük, hogy ennek a városnak minden lakója, akiben csak félig-meddig is emberi szív dobog, fel fogja keresni azt a családot, amelynek a számára kész lesz lemondani egy darabka kenyérről s a szűkölködőket a legszükségesebb élelmi szerekek ellátja. A hölgyek munkája önfeláldozást igényel, mert kizavarja őket a rendes napi kényelműkből. De töröljék le a nyomorúság könnyeit és segítsenek az éhezőkön! A hazának ezekben a válságos időkben nagyobb szolgálatot nem tehetnek! Ne feledjék Hölgyeim, hogy az Önök kezdése nyomán fog visszahangozni az ország minden sűjtött vidékén! Az initiative dicsősége tisztán az Önöké! Cselekedjenek tehát gyorsan, az ember-szeretet nevében!

Kossuth Lajost gyalázó káplán.

Kerény községe abból az alkalomból, hogy az utcákat és tereket szabályozták, a község utcáit a magyar nemzet történelmi nagy alakjainak nevével nevezte el. Lapunk annak idején dicsérelőleg emlékezett meg a derék, jó magyar érzésű község németajku lakosairól, akik hazánk nagy fiait úgy bicsúlik meg, hogy az utcák elnevezésében azoknak nevét megöröklék.

Mindenkor jóleső érzéssel veszünk tudomást arról, ha itt lakó, hazát, otthon, jólétet szerzett nem magyarajku polgártársaink becsületes godoikodása itymódon nyilatkozik meg, hogy tisztellellet és hűbaltelen gondol azokra a nagy magyarokra, kiknek áldásos működése a haza minden polgárára egyaránt kiterjed és minden itt lakóban csak a magyar haza fiat látja és látta, habár a haza nyelvét nem is beszéli.

A mi németjeink hazafias, magyar érzésében senkisémet kételkedett és nem is kételkedik, mert mindig voltak olyan haza-

fiak, akik nemcsak a köteles vér- és pénzadó pontos lerovásában mutatták meg hazafiságukat, hanem abban is kiválóak voltak, hogy önkéntelen érzelmi megnyilatkozásaikban is magyarok voltak.

A kerényiek azonban most olyasmint cselekedtek egy fanatikus, minden hazafias és kegyeletlen érzést nélkülözö heccokáplán uszítása és heccelése folytán, amire bizony egy oseppt sem lehetnek büszkék.

Hogy a dolog érdemére térjünk, leírjuk az esetet magát.

Mint említettük, a magyar történelmi alakok nevei után keresztelték az utcákat a történet rendezés után. Így a főutóat Kossuth Lajos halhatatlan nevével nevezték el. Az utcák elnevezéséről szóló közgyűlési határozat jóváhagyatott és jogerőre is emelkedett.

Eddig rendben is volna a dolog.

Most kezdődik a fanatizmus, a butaság, a hazafiatlanság, a kegyeletlenség munkája, a tettek katholicizmusa Reile Károly kerényi káplán személyében is odavisi a dologt a jó hiszemű néppel, hogy újabb községi határozatot provokáljanak és az eddigi főutóat, mely Kossuth Lajos-utca nevet viselt, „Kirohengasse“-nak nevezzeék el, mert Reile Károly vagy ötszáz főnyi néptömeg előtt Kossuth Lajost úgy festette: „Wer der Kossuth war, von dem will ich gar nicht reden“? „Er war ein Feind der Deutschen, er war ein Lutheraner.“ — Magyarul: hogy ki volt az a Kossuth, arról nem is akarok beszélni. A németek ellensége volt, lutheránus volt.

És Kerény községben nincs többé Kossuth Lajos-utca.

Most pedig kérdezzük azt a Reile Károly nevű nem is alakit, hogy tudja-e azt, hogy ha az a Kossuth Lajos nem lett volna, még most is olyan huszonötöt csapnának neki arra a helyre, amely leginkább igénybe van véve mikor ül, hogy no?

Hogy valamely község milyen néven nevezi el utóait, az az ő privát dolga, de hogy az ilyen nagy alakot, mint a milyen Kossuth Lajos volt és marad az időknök végéig, egy Reile Károly így aposztrofálhassa, ez több a soknál.

És ezek a klerikális esaholók alkalomadtán annyira mennek a vastagabőrűség-gel, hogy magyaroknak is mondják magukat, ha az tizlet és érdeke úgy kívánja.

Ez a tettek katholicizmusa, amelyyel a kalocsai érsek, nem tudjuk, azonosítja-e magát?

Íde iktatjuk még azt is, hogy a heccokáplán Kossuth Lajost aposztrofáló becsnérlő beszédjén nagyon sok ember

botránkozott meg Kerényben, akik egyszerű szívük igaz érzésével jobban tudják és érzik, hogy ki volt az a Kossuth Lajos és mit tett az a magyar nemzetért, amelynek ők is tagjai, nem úgy, mint az a nem magyar római mételyhiutó.

A háboru pódái.

Mikor az anyák rettegve imádkoznak fiaikért, a hitvesek férjeikért, akikért kinyújtotta a karmait a háboru embertevő réme: a nádályok, az üzlet pódái meglegedetlen dörzsölik kezüket. Mert van ok, amiért újra egyet csavarjanak a présen, amely alól a fogyasztó közönség zsírja csurog. Hogy véres ez a zsír, mit törődnek ők vele.

Szerbia, ez az új kőpeniki kapitány, aki nagyhatalmi egyenruhában, kivont karddal szélhámoskodik, hü szövetségekre talál ezekben a derék férfiakban, akik üzletet, mindenáron üzletet akarnak kötni. Ha már háboru lesz, hát legyen belőle haszon.

A budapesti pékek, a derék pékek, akik a miatyánk alapján is a legszükségesebb emberi jót, a kenyeret szállítják, mindig a helyzet magaslatára emelkedtek, ha tisztelt embertársaikról lenyúzhatták a bőrt, azon az egyetlen jogcímen, hogy kenyér mindenkinek és mindig kell.

Kiállítás, gabonadrágulás, jó idő, rossz idő egykép jó ügyük nekik, hogy minél kisebb karéj kenyéért mentül több krajcárokat uzsorázzanak ki a fogyasztóktól.

A budapesti pékek máris felfelé strófolták a kenyér árát, „mert a liszt kell a hadseregnek.”

Ez az új kenyérmezei ütközet fellartóztathatlanul pusztít s nem lehet neki gátat vetni. Bizonyos, hogy a hadiállapotnak ezeket az áldásait meg fogja sínyleni az egész ország.

Jelentkezik a felsőfolt drágaság az élelmi piacokon mindenütt s mint egy fővárosi esti lap írja: Ahova felvilágosításért fordultunk, hogy miért emelkednek a mészárosok, mért a libások mért még a tormások és a rekesek is; azt az egybehangzó választ kapjuk, hogy az az egy két három nyomorult, aki bénaság vagy korosztály mentesség jussán nem vonul a bosnyák gránicra, meg se érdemi, hogy miatta visszarántsák azt, ami magától is fölfelé megy.

A köznyomornak ez a fokozása az, amely minket a hadizenet hívei közé hódít. Ennek az állapotnak véget kell vetni. Két háborut egyszerre nem vezethetünk. Szerbiával könnyebben végezhetünk, mint azzal a másikkal, amelynek kenyérmezei ütközet a neve.

Tilalom a sajtónak.

A hivatalos lap közli a magyar királyi miniszteriumnak rendeletét a katonai intézkedések hírlapi közzétételének tilalma tárgyában, amely a következőképen hangzik:

„Mint hogy a katonai intézkedésekről egyes hírlapok olyan cikkeket közöltek, amelyek mellett, hogy a lakos-

ságot indokolatlanul nyugtalanítják, a véderő elhelyezéséről és mozdulatairól is tájékoztatást nyújtának: a magy. kir. miniszterium a fegyveres erő állásáról, mozdulatairól, erejéről és működéséről, az erődök és erősítvények állapotáról, ugyszintén a fegyverek, hadiszerek és szerelvények mennyiségéről, vagy élelmiszerek hollétéről, mennyiségéről és minőségéről, vagy szállításáról szóló hírlapi közléseket ezennel megtillja.

Az ilytartalmú közleményeknek sajtó útján való közzétételét 1878 évi V. t.-cz. 567. szakasza öt évig terjedhető állammogházal és 4000 frtig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja. Ez a tilalom a kormány által nyilvánosságra hozott tudósítások hírlapi közzétételére nem terjed ki.

Budapest, 1909. március 20-án.

Wekerle, s. k.*

Ez a kormányrendelet bizonyítéka annak, hogy komolyan készülnek a háborura, amely isten tudja milyen világot terem nátluk.

De bármiként lesz, mi magyarok tudni fogjuk kötelességünket és hazánk védelmében ősi vitézséggel fogunk harcolni.

* **Kinevezés.** A igazságügyminiszter dr. Kovács Kálmán öbesei tb. főszolgabíró az újvidéki k. törvénytársak ügyészi megbízottá nevezte ki.

* **Választók összeírása.** Zomborban az 1910. évi képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítási munkálatai az özszeíró küldöttségek által a következők sorrendben fognak teljesíteni: 1. 1909 évi március hó 30-án és 31-én délelőtt 8-12 óráig, délután 3-6 óráig együttes ülésben a B) adókönyvben foglaltak és a tisztvi-

A „ZOMBOR ÉS VIDEKE” TÁRCÁJA

A sociologia főbb irányjai.

Felolvasta e hó 14-én a Nőtisztviselők Egyesületében: Dr. Strasser Henrik.

(Folytatás.)

Herbert Spencer az értelmi alapot nem fogadja el, szerinte nem a gondolatok irányítják az embert, hanem az érzések és szenvedélyek, így tehát a társadalom titka sem a bölcsélet, hanem az egyén életének és belső szervezeteinek tanulmányozásával oldható meg.

Herbert Spencer felfogása szerint a társadalom nem más mint szervezet, melyben a szervezeteknek minden lényeges tulajdonsága megvan. A társadalom sejtjei az egyének, annál bonyolultabb valamely szervezet, minél több sejtből áll és annál bonyolultabb minden társadalom, minél több egyénből áll. Épügy, mint a fejletlen szervezetekben nincs meg a szerveknek elkülönítése, hanem egy-egy szerv többféle élettani feladatot végez,

épügy a fejletlen társadalmakban nincs differenciálódás és minden egyén egyidejűleg harcoss vadász bíró. Minél tovább tökéletessül az állati szervezet, annál jobban szétválnak az egyes szervek, minél tökéletesebb lesz a társadalom, annál szűkebb körű a munka megosztás folytán az egyén feladata. Épügy mint egyik szerv Mitológ sejt elhalása az egész szervezet tönkretételét jelenti, épügy a társadalmi halmazat szervei közt egyiknek elpusztulása a másikkal és az egésznek romhadóttát jelenti (Menemus Agrippa).

Ez a belső hasonlóság. A külső hasonlóság ismertetésénél Spencer kiindul abból, hogy amiként az állati szervezetekben három féle anyag van, a külső, mely a káros hatásokat felveszi, a testet a külső hatásoktól megóvjá, a belső, mely a feldolgozandó anyagokat feldolgozza és az életnedveket felosztó 3 szövet épügy a társadalomban is van a harcossok és bírák osztálya, mint védelmező az iparos-, földműves, mint élelmező és kereskedő, mint elosztó osztály. Épügy miként az állati szervezetben a külső szövetek las-

sanként vesztenek jelentőségükből (ős ember vastag bőrrétege, karmok) és az idegek és véredények fejlődnek, épügy a társadalomban a katonák és bírák osztálya veszt jelentőségéből és föjelentőségre emelkedik az ipar és kereskedelmi osztály. Ennek megfelelőleg az emberiség fejlődésének része távolodás a katonai társadalomtól és közeledés azon korszak felé, mely egyesek tevékenysége szabadon érvényesül az általános béke védelme alatt.

A társadalmi szervezet nem áll valamely eszme uralma alatt, hanem épügy mint az állati szervezet a létért való küzdelemnek van alávetve, ebben vesz részt és épügy mint az állati szervezet a legalkalmasabbaknak és legerősebbeknek győzelmével és a győngébbek pusztulásával végződik, ugyanaz a sorsa a társadalmi szervezetnek is. A társadalomban a jobb tehetségű, erősebb, okosabb és egészségesebb ember legyőzi a győngébbet, ostobábbat és tehetségtelenebbet.

(Végo köv.)

RÖNTGEN LABORATORIUM

ZOMBORBAN, Csihás Benó utca 12. szám.

Rendelés egész napon át. — Mérsékelt árak.

Használtatik idegen testek feltalálására, törések és ficamok megállapítására, szív- és tüdőbajok, dagatok, csontbajok, költérakodások, epekövek, kőrismeresésére. — **Gyógyóulul** fohérvérűség, mirigydagatok, Basedov-kór, bőrtarkas, bõrizzag, csontszu, izületi genyvedés, hõrghurut, asthma, tüdőbeszûremkedés, kéz- és labizzag, rákos betegség, husdagatok stb. fájdalom nélküli gyógyítására.

előlk névjegyzéke. 2. A belvárosi névjegyzék április hó 8-án délelőtt 8—12 óráig és délután 3—6 óráig. 3. A felsővárosi névjegyzék április hó 5-én délelőtt 8—12 óráig és délután 3—6 óráig. 4. A szelencsei névjegyzék április hó 6-án és 7-én délelőtt 8—12 óráig és délután 3—6 óráig. 5. A bánáti névjegyzék április hó 1-én délelőtt 8—12 óráig és délután 3—6 óráig, továbbá április hó 1-án délelőtt 8—12 óráig. 6. A ceservári névjegyzék április hó 2-án délután 3—6 óráig és április hó 3-án délelőtt 8—12 óráig és délután 3—6 óráig. A kiigazítási munkálatok a városháza nagytermében teljesítetnek és a munka befejezéséig folytatottnak, amikor választói jogosultságának igazolása végett a küldötségek előtt bárki személyesen megjelenhetik.

*** A baja—bátaszéki vasut.** A képviselőházban tegnap Ambrozovits Lajos főispán vezetésével nagyobb küldöttség tisztelt Sztéryényi József kereskedelemügyi államtitkárna a baja—bátaszéki vasut ügyében. A küldöttség szónoka, Raik Aladár hosszabb beszédben arra kérte az államtitkárt, hogy a kereskedelemügyi miniszternek azt a böcs elhatározását, amellyel lehetővé tette a baja—bátaszéki összeköttetésnek a létesítését, mielőbb valósítsa meg. Sztéryényi József államtitkár válaszában kifejtette, hogy tulajdonképpen arról van szó, hogy a vasut néhány héttel előbb vagy utóbb adassék át a forgalomnak. Teljesen méltányolja kívánságukat, de ki kell jelentenie, hogy a megnyitás kérdésében elsősorban a forgalom technikai és forgalombiztonsági szempontok az irányadók. Kívánságukat a legnagyobb jóindulattal fogja a kereskedelemügyi miniszter elé terjeszteni. A küldöttség megnyugvással fogadta az államtitkár választát.

*** Katonáink elmentek.** Egy pár napig mozgalmak voltak Zombor utcáin. Az utcákon végig szomorú képeket látott az ember; a behívott katonák hozzátartozói, feleségeik, gyermekei voltak azok. Itt vártak meg övéik elutazását. Tegnap reggel tehát unak indították derek katonáinkat, 36 kocsi-ban helyezték el őket és rohogott a vonat Szabadka felé. Aldja az Isten, hogy a száz még száz családapa feleslegessé vájék ott lent, hogy a háború réme az utolsó percben jóra forduljon, és az aggódo családapák minnél előbb ép egészségben visszakertüljenek szeretteik körébe.

*** A Bács-Babrog megyei Iroalmi Társaság** március hó 28-án délután 6 órakor a városháza tanácstermében tartja meg évi rendes közgyűlését.

*** Felolvasás az Iparoskörben.** Az Iparoskör helyiségeiben ma osztrákön d. u. 5 órakor Krump Vilmos felsőkereskedelmi iskolai tanár Bosznia és Hercegovináról vetített képek bemutatása mellett felolvasást tart. Az ipartestület vezetősége az érdeklődőket szívesen látja. Belépődíj nincs.

*** A zombor-vidéki lecsapoló társulat** ezennel értesíti a társulati érdekelteket, hogy miután a társulat kötelezése számos oly érdekelt tartozik, aki az alapszabályban megállapított — egy szavazatra jogosító — legkisebb foknál kevesebbel van érdekelve, kikre nézve úgy a törvény, valamint az alapszabályok megengedik azt, hogy önként összeülve csoportosulhatnak a közgyűlésen való jogainak gyakorlása céljából, felhívattam ennél fogva ezen legkisebb foknál érdekeltek, hogy a vízjogi törvény 84. § és a jóváhagyott alapszabályok 15. §-a értelmében egyfelől önálló bejelentéseket, másfelől pedig a csoportosulásokat folyó évi március hó 20-ától számítva 15 napon át, vagyis április hó 3-áig bejárólóg a községi előjáráságnál illetve Zombor szab. kir. város tanácsánál aonál is inkább jelentés be,

mert ennek elmulasztása esetén az alapszabályok 13. §-ának rendelkezéséhez képest a közgyűlésen a községi előjáráságnál, illetve városnak kiküldöttéi által fognak képviselnetni.

*** A V. H. O. Sz. bácsmegeyi választmányába.** Ujabbban Mihajlovits Kornél megyei főjegyző lépett pártoló tagnak 4 korona évi tagsági díjjal.

*** Az ölelkező zsebtolvaj.** A pénteki zombori betivásáron Heizer Lőrinc, bácszentiváni lakos gyanultanul álldogált szokott herbergeje előtt, mikor is egy fiaker állott meg mellette, ahóly egy munkás kinézésű ember ugrott ki s beözöngölt szavakkal ölelgetni kezdette a svabot, mondván: „Szervuz testvér! de rég nem láttalak”. Ölelés közben kirántja a zsebéből 6 korona aprópénzt tartalmazó pénztárcáját, visszaurgrik a fiakerba s hajtja l szoval a vonatállomás felé hajtat vele. A jó módu svab rá se hederített volna a furcsa tolvajra, ha Szemes József szűcsmester a turpisságot észre nem veszi s a rendőrségnek be nem jelenti. Másnap már hurokra került az ölelkező zsebtolvaj s a zombori rendőrség a rovott múltú és már 5 évre kitiltott őrszállási lakos, de szerbiai illetőségű Rácz Andrást örök időkre tiltotta ki az ország területéről.

*** Morénylet a magyar cimer ellen** lapunk mult számában egy hirt közöltünk, melyet jóhiszeműleg vettünk fel. Azonban — mint az előjáráság hitelen cáfolata velünk tudatja — a közlemény elejétől végéig kohlomány.

*** A város államsegélye.** Wekerle Sándor miniszterelnök az idei költségvetés keretében tudvaevőleg 2 milliót szavaztatott meg a képviselőházzal a városok államsegélyére. De még ezen megszavazott összeggel nincs végleg rendezve a városok államsegélye. Most Halász Lajos országgyűlési képviselő ujabb mozgalmat indított. Megkereste az összes törvényhatósági városok polgármestereit és kéri őket, hogy ezen nagy munkájában támogassák és legyenek segítségére és készítsenek részére városaikról oly kimutatást, melyben tüntessék azt ki, hogy három év alatt mennyi volt a város bevétele s kiadása, pótdadója, tartozása és hogy mennyi a törzsvagyona, továbbá, hogy a rendőrségi, tanügyi, adókezelési és közegészségügyi kiadása mennyit tesz ki évente. Ezen fűdős mozgalomhoz, mely a városok érdekében indult meg, mindenesetre sietve járul hozzá minden város polgármestere és eleget tesz Halász Lajos országgyűlési képviselő kérésének. — A megkeresés egyébként megérkezett Alföldy Árpád dr. h. polgármesterhez is, aki kiadta az osztályok vezetőinek, hogy adjanak részletes választ a befoglalt kérdésekre.

*** Meghívó.** Ó fensége József császári és királyi herceg vednöksége alatt álló Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület 1909. évi április hó 18-án délelőtt 11 órakor Ujvidék szab. kir. városban tartja meg VI. évi rendes közgyűlését a melyre, valamint az azzal kapcsolatos ünnepélyekre az egyesület örökök, alapító, rendes és pártoló tagjait tisztelettel meghívja Demetrovics Vladimír dr. Ujvidéki szab. kir. város polgármestere. Balla Aladár dr. Ujvidék szab. kir. város főispánja. Kern Lajos dr. DMKE. alelnöke. Gallovich János DMKE. titkára. Perjessy László DMKE. alelnöke. — A közgyűlés napirendje: Elnöki megnyitó beszéd. Ünnepi beszéd. Tartja Balla Aladár dr. Ujvidék szab. kir. város főispánja. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére négy egyesületi tag kiküldése. Elnöki jelentés az egyesület 1908. évi munkásságáról. Az 1907., 1908. évi számadások és az 1909. és 1910. évi költségvetéseknél tárgyalása. Jelentés a D. M. K. E. nevelőintézeleiről. Alapszabályok módosítása. Tisztújítás. A

jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. Indítványok. **Záróbeszéd.**

*** Vármegyei közgyűlés.** Bács-bodrog vármegyei törvényhatósági bizottsága Fernbach Károly főispán elősklebe mellett folyó hó 19-én tartotta meg a bizottsági tagok csekély érdeklődésével az évi első évnegyedes közgyűlést. A 217 pontos nagy tárgysorozat, amely az alispánnak a közügyek állapotáról előterjesztett terjedelmes jelentését foglalta magában, a közgyűlés rövid egy óra alatt letergylta.

*** A V. H. O. Sz. köréből.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szűvésége 1909. évi április 12-én (husvét hétfőjén) délután 3 órakor Budapesten, az Ötthon írók és hirlapírók köre helyiségében igazgatósági ülést tart, a következő tárgysorozattal: 1. A jegyzőkönyv hitelesítése két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. A felvételre jelentkező és kilépő rendes tagok kérvényeinek elintézése. 4. Hátralek rendes tagok törlése. 5. Segélykérdések elintézése. 6. Az 1908. évi számadások bemutatása. (A felügyelőbizottság javaslattal.) 7. Az 1909. évi közgyűlés helyének és idejének megállapítása. 8. Indítványok.

*** Talált tárgyak.** A zombori rendőrkapitány hivatal közli, hogy két darab kős, egy bőrtárcsa kevés kéz-pénzzel, két darab kulcs találtatott, melyeket jogos tulajdonosaik a rendőrkapitányságnál átvehetnek.

† Halálozás. Pinterovits Jenő közs. jegyző a B. O. vármegyei jegyzői és gazdasági egyleteinek jegyzője, folyó hó 17-én életének 44-dik évében hosszas szenvedés után meghalt. Korai halálát nagyszámu rokonsága és ismerősei gyászolják. Temetése a község lakosságának és a vm. jegyzői karnak élénk részvételével, a hó 19-én ment végbe.

*** Felolvasás Tűrr Istvánról.** Gonda Béla miniszteri tanácsos, ki Tűrr tábornokkal, Baja város nagynevű szűlőitével éveken át szoros összeköttetésben tartott fenn, márcus 27-én Baján értekezés este a Casinóban a bajai szoboralapjavára felolvasást tart. Az illusztris felolvasás érdeklődéssel várja a város kulturközösségét.

*** Agyonvert legény.** A máskaik bűnkronikában jelentős helyet vívott ki magának az utóbbi napokban Jánoshalma. Ma sehol sem történik anny verekedés, lopás, utonállás, mint Jánoshalma. Egy héten belül már két gyilkosság történt Jánoshalma. A legujabb gyilkosság áldozata Bugyi Mihály huszonegy éves fiatalember, aki vasárnap este tíz és tizenegy óra között lakása felé igyekezett. A legényt ismeretlen tettes az uton lesből megmádatá, ólmos bottal fejbe vágta, s mikor a legény elszédült, fejét bottütésekkel teljesen szétzuzta. A csendőrség nagy aparáttal nyomozza a gyilkost.

PÁSZTORY
ELŐVIRÁGKÖZTÉSETE.
Telefon 57—33. — Telefon 57—33.
Csokor- és koszorúkötésért az országban
— a legűbb — első díjjal kitüntetett —
Budapest, Rákóczi ut 8. (Nemzeti Színház.)
Képes rájegyzékek díjtalanul.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE NAGY
— FIGYELMET FORDÍTOK. —

*** Ingyentelek egy kaszinónak.** Ujvidéki város közgyűlés az ót-tani „Magy. Kaszinó”-nak egy új palota előjaira ingyen telket szavazott meg. Voltak sokan, akik takarékosági szempontból ellenezték az ajándékozást.
„IDEÁL” pörköltkáv a legűbb.

*** Az új két koronások.** Az ezüst forintosokat — mint egy lap újságolja — közlebről teljesen kivonják a forgalomból és helyébe ezüst kétkoronásokat bocsátanak ki. Egyenlőre ötven millió értékben vernek két koronásokat. A tisztosítás aranypénz is kikerül a forgalomból, bankjegyeket bocsátanak ki helyette.

*** Jegyzőválasztás.** Dunagólosi jegyzővé egyhangulag Haug János tiszavánfalvi jegyzőt választották meg.

*** Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter jóváhagyta a Zentai küljárási tornyosi függetlenségi kör, a Katymári függetlenségi kör és az Ujsziváci gazdasági olvasókör alapszabályait.

*** Megindultak a személyhajók.** A dunai személyhajó-járatok e hó 20-án megkezdődtek. Az ideiglenes menetrend a következő: Első menet Budapestről Mohácsra március hó 20-án déli 12 órakor. Első menet Bajáról Mohácsra március hó 20-án este 8 25 órakor. Első menet Mohácsról — Baja — Budapestre március hó 21-én déli 12 órakor. Első menet Bajáról Budapestre március hó 21-én d. u. 2 05 órakor.

Igen célszerű utazásoknál. Rövid használat után nélkülözhetlen egészségügyi megvizsgálva.

Bécs 1887. július 8.

Kalodont

nélkülözhetlen

FOG-CRÉME.

A fogak tisztán tartásához nem elegendők a fogvizek. A foghúsra folytonosan tapadó, káros anyagok ellávolítását és mechanikai tisztítását csak az üdítőleg ható antiszeptikus fog crémekkel lehet, a minő a „Kalodont”, mely már minden kulturált ember eredménytel használta és jól bevált.

(Előfizetőnk.) K—c. Örülünk, hogy tanácsunk úgy használt önnek. Fay valódi szodeni ásványpasztillái csakugyan, főként a gyermekápolásban, nagyon értékesnek bizonyult s mi állandóan alkalmat vesszünk magunknak erre rámutatni. Szívvelyes köszönet jókívánásáért.

(A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménytel alkalmazott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és 1896-ban: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Irodalom.

— A „Vasárnapi Újság” március 21-iki száma képsorozatokban közli a pápai várkastélyt, a budapesti március 15-iki tüneményt, érdekes cikik kíséretében régi és újabb bábukak és gyermekviseleteket, képeket az új városligeti „vurstli” ról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Pap Zoltán és Mészáros Gyula verse, Vértessy Gyula novellája, Williamson angolból forbitott regénye. Junius Herman Ottó új könyvéről ír cikket. Egyéb közlemények: Csávolszky Lajos arcképe és nekrológia, tárcuzcikk a létéről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték stb. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára négyedévre négy korona, a „Világkroniká”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— Az új adótörvény ismertetője. Ezen a kzimen jelent meg az országos érdeklődés-el várt füzet, mely mindenkinek megmondja, hogy az új adó reform törvényei szerint, ki mennyi adót fog fizetni. Az új adó törvény ismertetője népszerű, világos előadásban tárja fel mindazokat a tudnivalókat, amelyekkel társulatoknak, magánosoknak, nyilvános számadására kötelező vállalatoknak, kereskedőknek, iparosoknak, diplomai foglalkozásuaknak és tisztviselőknek mulhátatlanul meg kell tudniok. Mindenkinek anyagi érdeke hogy az új adó berendezkedés törvényével szemben, senki tájékozatlanul és készületlenül ne álljon. Az új adó törvény ismertetője nem röpirat, nem politikai tendenciájú munka, egyszerűen felvilágosítója és tanácsadója az adófizetőnek. — Ára 60 fillér. Kapható minden dohányüzletésben és újságárúzó helyen. Megrendelhető 60 fillér beküldése mellett a kiadónál: Vadász Henrik, Budapest, VI., Szondi-utca 44/a.

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról. Budapest, 1909. március 25-én

A tőzsde irányzata a lefolyt héten a kedvezőtlen külpolitikai hírekről melyek a közeli háboruak veszedelmére engedtek következtetni, határozottan lanyha volt, és az összes forgalomba került értékek lényeges aróskökenést szenvedtek.

A piacra került áru nem csupán a közönség tényleges eladásából eredt, hanem igen nagy mértékben spekulatív kontremino eladások is eszközöltettek, és hogy az árhányatlások, dacára ennek nagyobb arányokat nem öltöttek, ez jelölül szolgál azon ténynek, hogy a tőzsde lappangó ongagomente-okkal nem igen

volt túlterhelve, és ennélfogva a tőzsde alapja ez idő szerint egészségesnek mondható.

A forgalom egyes részleteiről külön beszámolni nem érdemes, miután a tőzsde figyelmét kizárólag a külpolitikai helyzet egyes fázisai kötötték le és egyéb mozzanatok egyáltalában nem keltettek érdeklődést.

Annak megítélése vajjon a Szerbiával támadt conflitus csak háboruval lesz-e elintézhető, vagy pedig sikerül e még a tizenketedik órában a békek megoldásra módot találni, e pillanatban csaknem lehetetlen, de ha a logika és észszerűség ütene el e kérdést, úgy a báboru veszedelme elháríthatnak volna tekintendő.

Eppen ma az est iórákban érkezék Párisból azon hír, hogy Franciaország Anglia és Oroszország, kikhez Németország is osatlakozik, a béke érdekében Belgrádtól energikusan közbejárni készülnek, felszólítván Szerbiát, miszerint keressen utat arra, hogy Ausztria Magyarországgal békes meg egyezés létesíthető legyen; a párisi értesítés egyben hozzáfűzi, hogy ezen közös lépés kedvező eredmény kilátásával kecsgetet.

Amennyiíhen a külpolitikai helyzet ezáltal tisztulást nyerne, úgy a tőzsdén rohamos javulás várható, melyet elősegítenének azon fedezeti vásársások, melyeket az erősen előnyomult contromino eszközölni kénytelenek volna.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozása a következők:

	márc. 11.	márc. 18.
4% m. koronajáradék	91.90	90.35
Magyar hitel részvény	734.—	715.75
Magyar jelzáloghitelbank részvény	421.75	402.75
Rimamurányi vasml		
részvény	524.25	507.75
Salgótarjáni kőszénbánya részvény	559—	536.50
Beocsonyi cementgyár		
részvény	624.—	597.—
Danubiusi hajógyár részv.	289.—	256.—
Budapesti közúti vas		
pálya részvény	568.50	551.50
Adria tengerhajózási		
részvény	398.50	383.—

Felölös szerkesztő: OBLÁT KÁROLY.

Szerkesztő: KEMÉNY JÁNOS.

Szépirodalmi főmunkatárs: DR. MÜLLER JÁNOS.

Nyiltér*)

Legy, apuska — és most megkezdődhetik!

Nem nagyon melegen, nem nagyon hidegen felöltözve, egy Fay féle valódi szodeni ásványpasztilla a szájbán és egy tucat a zsebben — most már derekasan fújhat a márciusi szél, nem árt neked! Hja, ha nem volna Fay-féle valódi szodeni! Készletünk különben fogytan van és ha akarsz, hozzád magaddal a gyógyszerertárból vagy a drogériából néhány skatulyával. Hiszen egy skatulya ára csak 1 korona 25 fillér, de vigyázz, hogy utánzatot ne adjanak.

Főkönyviselőt Ausztria-Magyarország részére: K. Fr. Guntzert Wien, IV., Gr. Neugasse 17.

*) Ezen rovat alatt közölteteket nem vállal felelősséget a szerk.

15 percz alatt Padló Email Lack

- száradó -

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Kapható: ifj. Heindlhofer Róbertnál Zombor.

Hirdetmény.

A bajai, óbecsei és palánkai selyembuboraktarban, a folyó évben eszközözendő selyembubó fojtás és szárításhoz egy — egy 8 névleges löereji gőzmozdony bérbe vétetik.

A bérlet körülbelül 1809. június hó 1-én kezdődik és legkésőbb július hó 20 áig tart.

Ezenkívül az óverbászi és szabadkai buboraktarban lévő statil gőzkazán kezelésére ugyancsak fenti időre kerestetik vállalkozó.

A bérleti feltételek és szerződés minták a bajai, óbecsei, szabadkai, palánkai és óverbászi selyemtenyészési felügyelőségél, valamint a magy. kir. orezagos selyemtenyészési felügyelőségél Szekszáron díjmentesen kaphatók.

Azon géptulajdonosok, kik a versenyben résztvenni óhajtanak felhívataknak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat f. évi április hó 20-ig alulirt hivatalhoz küldjék be.

Szekszárd, 1909. évi március hó 20-án.

A m. kir. országos szelyemtenyészési felügyelőség.

Olesón eladó!

Egy jó karban levő használt könnyű sárga fedeles Stajer kocsis és egy nemrég kijavított majdnem új sárga fedeles hintó

Zombor: Széchenyi körút 22. szám alatt.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű sörfogyasztó közönség becses tudomására hozni, hogy ez év tavasz kezdetével (március hó 21.) egy a **Salvator-sör** módjára gyártott

DREHER-téle Szent János nevű idénysört

— úgy hordókban mint palackokban — hozunk forgalomba.

Ezen 20 fokos sötét, édeses ízű és kitűnő zamatu sörkülönlegesség, melyből csak egy bizonyos mennyiség főzetett, nemcsak nálunk, hanem minden **DREHER-SÖRT** mérő étterem-, vendéglő-, kávéházban — valamint **DREHER-SÖR** eladással foglalkozó üzletben csak addig kapható, míg a készlet el nem fogy (3—4 hét).

Midőn ezen idénysört mindenkinek szíves figyelmébe ajánljuk, vagyunk

kiváló tisztellel

Dreher Antal sörfőzdéi r. t. zombori sörraktára.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen hatót — ingyen és bérmentve kapható a szabad. hattű gyógyszertár által Majna Frankfurt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmekeszebb gyomor- és altest-bánalmak, gyomorgrém és gyomorhív, rögzött székrekedés, májgatalom, vér-elülés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a feles házi-sörnek kiváidek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepesételei eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások tövényileg fenyítettnek

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet tünteti fel és „A Moll-féle” sós-borszesz cíve, elesen a n. n. fájdalomcsillapító bedőrszótést szerző-zvény, eső és a meg-hülés egyéb következményeinek legismereteseb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor. Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerinti készített gyermek- és nőiszappan, a bőr győkeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszétküldés: Moll A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta postautányt mellett teljesítetnek. o o o o o A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. o o o o o o o o o

Wisliger unmgly!

Eine Niederontoir Neu Zeigewehr „System No-topf-Patent“ mit eleg. Fette und Sehänger a. 3.50, 3 Stück K 9.50, verjendet per Nachnahme Michael Horowitz Kofrau, Dietla Str. 57, Öhner. Kataloge franco und gratis

Szőlő-oltványokat szállít, fajtiszta-ságért

Jóállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kükkömlenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES Medgyes 66.** (Nagykükkölő megye)

Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben találhatók az o szág minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőoltvos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy is, mint irásbeli íg. bizonyítást szerzhet magának fenti szőlőtelep feltöltés megbízhatóságáról.

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulást jótallás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadandó! Fényes köszönőlevelek. Orvosilag ajánlván.

„SANITAS“ intézet
VELBURG P 218 Bayern.

KÖHÖGŐ

gyermekeknek és felnőtteknek az orvosok legjobb eredménnyel rendelkező **THYMOLE SCILLAE-t** mint nyálkaoldót, nyálkaeltávolítót, a gőrcsős köhögést enyhítő és megnyugtató, csillapító szert. Az orvosok százas adták már dicsőítő véleményüket a szor meglopó hatásáról. A Thyumol Scillae hatása különösen számárhurtnál és mindennemű gőrcsős fojtó köhögésnél kitűnően bevált.

Kérdezze meg az orvosát.

1 üveg 2.20 korona. Postán bérmentve 2.90 korona előzetes beküldése ellenében. 3 üveg 7.— korona előzetes beküldése ellenében. 10 üveg 20.— korona előzetes beküldése ellenében.

Készítő és elárúsító **FRAGNER B. gyógyszerértára.** cs. kir. udv. szállító Prága III., 203. sz. Azonkivül kapható Török József, dr. Egger L. és Egger J. gyógyszerárakban Bpestben.

Figyeljünk a szer nevére, a készítőjére és a védjegyre.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA RIZSPOR

Az arcbőr szépléte és finomítása. Lelegegansabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga. Vegyileg megvizsgálva és ajánlván dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben, Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Taussig

toilette-szappan és parfümök, cs. és kir. udvari és kamarai szállító.

BÉCS, I., Wollzeile 3. sz.

Egy doboz Kor. 2.40, utányt vagy az összeg előléges beküldése mellett. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb divatárüzletben Zomborban.

KOVALD PÉTER és FIA

— es, és kir. szab. —

**kelme-, fonál- és szőrmefestő
vegytisztító és gőzmosógár
BUDAPEST.**

Czégtulajdonos: Gyár és főüzlet:
Dr. KOVALD EMIL VII. Székvetség-utca 37.
vegyész. szám.

Sürgőnyeim: **KOVALDÉK BUDAPEST.**

Zombori képviselő:

WEISZ MÓR,

Zsinagóga-utca.

Neckarsulm

15000 motorkerék fut a világ minden részében. A kitaláltatások százait nyerte el a legnagyobb versenyekben. Utolsó újdonságok 1909. évre. Könnyű minták 33-45 kiló súlyban, egy és két hengeres. R. 2.

Diszes kivitelű árjegyzék ingyen.

Képviselek

keresetnek.

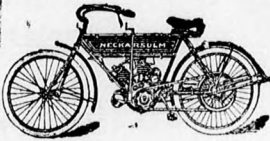
Neckarsulmi

kerékpár-művek

rész, elsz. udv.

száll.

Neckarsulmban.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék
egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhíven, oszánál és meghűléseknel, bedörzsölésépen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyesül minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanból“.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

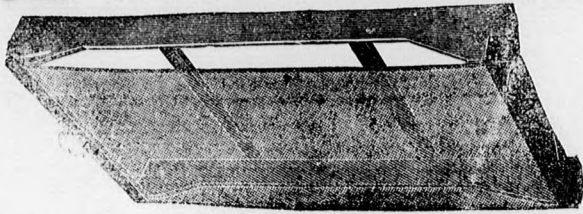
Herr Johann Bella

zu Brunn in Mähren, Cyrillsgasse No 4

gibt aus Freude und Dank gern an Jedermann Auskunft über Einrichtung u. Verrichtung bei Schwere m. Husten, Husten, Augenleiden, Halsleiden und Schlaflosigkeit. Wenn Sie selbst leidend sind oder in Ihrer Nachbarschaft einen Leidenden haben, so schreiben Sie gleich an obgenannten Herrn nach Brunn; die Auskunft kostet nichts.

Értesítés! Ajánlom saját készítményű, kitünő anyagu és legolcsóbb

ÁGYBETÉTEIMET

8 koronától 10 koronáig Tartósságukért szigoruan jóllalok. Rendelések-nél kéretik az ágy pontos mértékét

beküldeni. Rendelések azonnal eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel **BERNHART FERENCZ SZILBEREK.**

Acél-redőnyt

I-a minőségű ajánlunk kartellen ki, vül, azonkívül fa-erdőnyöket (ablaknak, ajtónak)-léredőnyöket (különböző színekben), ponyvaszerkezeteket stb. E. S. Rosenthal's Erben Bées (Wien) V. X. Rosinagasse 19

Tűzifa eladás.

Koška községben (Szlavonia) a vasut mellett 40 vagon vágott dorong és 40 vagon egyes fűrészelt henger, többnyire gyertyámfa eladó.

Reflektánsok a fát ott helyben tekinthetők meg és ajánlataik hozzám Schwarz Éva Majs (Baranyam.) nyujtandók be. Kisebb részekben is eladatik.

A munkásiányt

a mezőgazdaságban csakis kitünő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik „PLANO“-gépek és pedig:

„PLANO“ kévekövő aratógépek,
„PLANO“ marokrakó aratógépek,
„PLANO“ fűkaszálo gépek,
„PLANO“ acélgerelyék önműködő kiűritéssel,
„PLANO“ köszörülő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitünő anyagért.
Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Mogkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évesre
paratlan.